

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas
 Nr. 136 (745) | 1949 m. lapkričio 22 d. | Kaina 20 kp.

SVARBUS VIETOS TARYBŲ VEIKLOS UŽDAVINYS

Ivykusi Rokiškio apskrities DŽD Tarybos VIII-ji sesija apsvaistė liaudies švietimo pagerinimo mūsų apskrityje klausimą, apskrities valstčių ir apylinkių vykdomesiems komitetams išlelė svarbius ir atsakingus uždavinius gerinant savo vadovavimą mokykloms, rūpinantis mokytojų medžiaginę — buitinių ir kultūrinių poreikių tenkinimu ir t. t.

Apskrities valstčių vykdomieji k-tai ir liaudies švietimo organai pravedė didelę darbą išplečiant mokyklų tinklą, užtikrinant visuotinio pradinio vaikų mokymo įgyvendinimą, vykdanant visuotinį septynerių metų mokymą. Didelis darbas nuveiktas ir parengiant pedagoginius kadrus, keliant jų pedagoginę kvalifikaciją ir idėjinę — politinį lygį. Teisingo ir nuoseklaus darbo su pedagoginiais kadrais pasėkoje žymiai pakilo apskrities mokytojų politinis aktyvumas. Mokytojai aktyviai dalyvauja visuomeniniame — politiniame gyvenime, praveda reikšmingą, kūrybingą agitacinę — propagandinę bei organizacinę darbą, aktyviai dalyvauja apskrities kolūkių statyboje.

Laimėjimai liaudies švietimo srityje būtų žymiai didesni, jeigu visos valstčių bei apylinkių Tarybos nuolat, visapusiškai rūpintųsi mokyklų reikalais, liaudies švietimo darbo klausimus sistemingai svarstytų savo sesijose, o vykdomieji komitetai — savo posėdžiuose. Kal kurių valstčių, kaip, pav., Južintų, Ragelių, Aleksandravėlės, vykdomieji k-tai šmet savo posėdžiuose dar nė vieno karto neapsvaistė liaudies švietimo darbo klausimų. Neatsitiktinai todėl šių valstčių liaudies švietimo darbe yra rimtų trūkumų. Pandėlio, Panemunio ir Juodupės valstčių vykdomieji k-tai, nors ir apsvaistė liaudies švietimo darbo klausimus savo posėdžiuose, tačiau prie šio ypač svarbaus klausimo priėjo formaliai, paviršutiniškai, nepadarė gilios, pamokinančios analizės, teisingų organizacinių išvadų. Klaidinga ir žalinga yra kai kurių valstčių vykdomųjų k-tų pirmininkų nuomonė, kad, neva, mokyklų reikalais privalo rūpintis išimtinai valstčių liaudies švietimo organai. Tai gali tikrai neigiamai atsiliepti į liaudies švietimo darbo pagerinimą. Pav., Rokiškio valst. vykd. komiteto pirmininkas Goreniovas, pats pašišalindamas nuo vadovavimo valstčiaus mokykloms, šį svarbų darbą išimtinai patikėjo valstčiaus Liaudies švietimo skyriaus vedėjui drg. Vainiliūnui, kuris, be to, dar dirba inspektoriumi apskrities Liaudies švietimo skyriuje. Drg. Vainiliūnas, eidamas dvi pareigas, nesugebėjo užtikrinti sėkmingo vadovavimo Rokiškio valstčiaus mokykloms, ko pasėkoje valstčiaus mokyklose yra didelis mokinių antrametisuko procentas, pasireiškia mokytojų nedrausmingumo reiškiniai, savivališkas pamokų praleidimas.

Kai kurių valstčių vykdomieji komitetai, kaip, pav., Južintų, Ragelių, ypač nepatenkinamai rūpinasi mokytojų materialiniais — buitintais ir kultūriniais poreikiais. Šiuose valstčiuose dar iki šiol neįgyvendintas Tarybų Sąjungos Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl kaimo vietovėse dirbančių mokytojų buities pagerinimo“. Čia mokytojai pilnai neaprupinti kuru, nemokamais butais bei apšvietimu. Valstčių vykdomųjų komitetų darbe pasireiškia dar trūkumų apgaubiant nuolatiniu rūpinimusi ir dėmesiu be tėvų pasilikusius vaikus, teiktiant jiems sistemingą paramą medžiaginię — buitinių sąlygų pagerinimui.

Būtina taipogi pabrėžti, kad kai kurių valstčių vykdomieji k-tai pilnai dar nevertino vietos Tarybų kultūros — švietimo komisijų reikšmės ir didžiulio vaidmens gerinant liaudies švietimo darbą. Eitėje valstčių šios svarbios komisijos visiškai nebeveikia, komisijų nariai neįtraukiami į aktyvų ir veiksmingą darbą gerinant mokymo — auklėjimo darbą mokyklose.

Rokiškio apskrities DŽD Tarybos VIII-sios sesijos priimtas konkretus sprendimas dėl liaudies švietimo pagerinimo Rokiškio apskrityje privalo tapti valstčių ir apylinkių Taryboms, vykdomiesiems komitetams, liaudies švietimo organams kovine veiklos programa ir privalo būti laikui, tiksliai bei sėkmingai įgyvendintas. Liaudies švietimo darbu pagerinimo klausimai turi būti nuolat vietos Tarybų bei jų vykdomųjų komitetų dėmesio centre.

STALININĖS PREMIJOS LAUREATO A. LIUSKOVOS METODU

Kalinino srities kiaušlininkų tarpe išsvystė lenktynės dėl didesnio paršiukų priaugimo gavimo garstos kiaušlininkės Stalininės premijos laureato A. Liuskovos metodu.

Bežecko rajono Stepono Razino vardo kolūkio kiaušlininkė A. Velukina per 10 mėnesių

gavo iš kiekvienos motininės kiaušlės po 28 paršiukus.

Garsi kiaušlininkė — stėmė naują įsipareigojimą — per metus išauginti po 30 paršiukų iš vienos motininės kiaušlės, o iš alabuzinės veislės kiaušlės „Machi“ ir jos vaikų — 100 paršiukų su bendru 4 tonų svoriu.

GYVULININKYSTĖS DARBUOTOJAI KELIA SAVO KVALIFIKACIJĄ

Aleksandravėlės valstčiaus kolūkiai gyvulininkystės mėnesio eigoje atslekė neblogo rezultaty fermų išplėtime. Kolūkiai „Kelezeriai“, „Sipališkis“, „Kriaunėnai“ ir kiti suorganizavo stiprias raguocių fermas.

Žymiai savo fermas praplėtė „Šviesa“, „Laisvasis artojas“, „Kraštai“ ir kiti, įvykdydami šmetinį gyvulininkystės išsvystymo planą.

Gyvulininkystės mėnesio eigoje valstčiaus kolūkiuose padaugėjo 159 raguocių, 80-čia kiaulių, 42 avimis ir 770 paukščių.

Tuo pačiu didelis dėmesys skiriamas gyvulininkystės kadrų kompleksavimui. Į trumpalaikius melžėjų, kiaulių šėriklių, arklinių ir fermų vedėjų kursus pasiūsta iš kolūkių apie 15 asmenų. Jiems baigus kursus, šių kadrų kompleksavimas bei apmokymas bus tęslamas toliau.

J. Baranauskas

APTARĖ RESPUBLIKINIO GYVULININKYSTĖS DARBUOTOJŲ PASITARIMO MEDŽIAGĄ

Vykdamas Lietuvos KP(b) Centro Komiteto nuostomą dėl respublikinio gyvulininkystės darbuotojų pasitarimo medžiagos aiškinimo kolūkiečių, tarybinių ūkių darbuotojų ir gyvulininkystės specialistų tarpe, LKP(b) Kamajū v. k-tas organizavo valstčiaus apylinkių ir kolūkių agitatorių bei klubų — skaityklų vedėjų seminarą. Į seminarą buvo pakviesti apylinkių Tarybų pirmininkai, sekretoriai ir dešimtkiemių įgaliotiniai.

Apie respublikinį gyvulininkystės darbuotojų pasitarimą pranešimą padarė Kamajū v. zootechnikas drg. Petronaitis. Su agitatorių ir apylinkių darbuotojų uždaviniais artėjant kolūkių metų galo atsiskaitymui padarė valst. vykdomojo k-to pirmininkas drg. J. Kašanauskas.

Janina Kazlauskienė

10.000 RB. PAJAMŲ

Aleksandravėlės valstčiaus „Šviesos“ kolūkis turi sukomplektavęs visas keturias gyvulininkystės fermas. Melžiamų karvių turima 23, esant planinei užduočiai 15 št.

Dėka sumanuso šio kolūkio pirmininko drg. Upskaus Antano vadovavimo, šis kolūkis iš gyvulininkystės šiais metais jau gavo apie 10.000 rb. pajamų.

Gyvulių žiemojimui pilnai paruoštos visos patalpos.

Pašara is visam žiemos laikotarpiui aprūpinti ne tik visuomeniniai gyvuliai, bet, esamais apytikriais apskaičiavimais, už kiekvieną darbdienį kolūkiečiams bus išduota asmeninių gyvulių maitinimui ne mažiau kaip po 1 kg šieno ir 3 kg vasarinių šiaudų.

Sultingųjų pašarų bazės papildymui buvo susilosuota 30 to vikių mišinio ir cukrinių runkelių lapų.

P. Arvydaitis

Užtikrinti miško paruošę plano įvykdymą

Spartus žemės ūkio, pramonės ir transporto išsvystymas mūsų šalyje iškelia didelius reikalavimus darbuotojams, dirbantiems miško paruošę srityje. Miškas reikalingas anglies šachtoms, vagonų statybos fabriksams, žemės ūkio mašinų ir baldų fabriksams ir kitų įvairios produkcijos dirbinių išleidimui. Miško paruošę sėkmingas įvykdymas užtikrins tolimesnį visų liaudies ūkio šakų pakilimą, suteiks fabriksams, gamybinėms įmonėms ir statyboms galimybę prieš laiką įvykdyti gamybinės uždauos. Štai kodėl miško paruošę yra vienas iš svarbiausių ūkiniių uždavinių.

Atėjo atsakingas ir įtemptas miško paruošę laikotarpis — prasidėjo 1949 — 1950 m. m. rudens — žiemos miško darbu sezonas, kuris reikalauja didelio miško pramonės darbuotojų jėgų įtempimo, nuo kurių pasiaukojančio darbo daugumoje priklauso rudens — žiemos sezono miško paruošę plano įvykdymas. Jų pareiga — aprūpinti organizacinį sezoninių darbininkų priėmimą, paruošti jiems gyvenamas patalpas, užtikrinti aprūpinimą įrankiais ir kirtaviečių paruošimą, teisingai paskirstyti darbininkus į paskirytas darbu grupes, o taip pat iš anksto supažindinti kolūkiečius ir pavieniaus valstiečius apie jų žmonių skaičių — kirtėjus ir

SEREBRIAKOVAS, Rokiškio apskr. vykd. k-to pirmininko pavauduotojas

darbo sąlygas miško paruošę darbuose, darbo atlyginimą, išdirbio normas, apie jų atsakomybę vykdanč sezoninius miško paruošę darbus.

Už miško paruošę darbų vykdyimą kolūkiečių ir pavienių valstiečių jėgomis asmeninę atsakomybę neša valstčių vykdomųjų komitetų pirmininkai ir partijos valstčių komitetų sekretoriai.

Tačiau pasiruošimo miško paruošęms eiga rodo, kad ne visi mūsų apskrities valstčių vadovai rimtai priėjo prie šio taip svarbaus laikotarpio, kaip pasiruošimas miško paruošęms, ir jau prileidžia praeitų metų klaidas.

Ligi šiol Ragelių, Obelių ir Rokiškio valstčiuose dar neįteikti kolūkiams bei pavieniais valstiečiams pranešimai apie miško kirtimo ir vežimo darbus, nedavestos užduotys apylinkių Taryboms ir kolūkiams.

Būtina valstčių vykdomiesiems komitetams jau dabar nustatyti pagal apylinkes, kolūkius ne tik miško kirtimo ir vežimo darbų apimtį, bet ir darbininkų ir pavieniaus valstiečius apie jų žmonių skaičių — kirtėjus ir

Rokiškio tarybinėse ūkiuose sukurta vienintelė Lietuvos TSR valstinių arklų ferma „Orlo ristiui“ veislės arklims auginti. Melinis arklis priaugilo planas įvykdytas 115 procentu. Dabar tarybinėse ūkiuose yra 63 šios veislės arkliai. Čia tenka didelis nuopelnas tarybinio ūkio arklų fermos vedėjui K. Denisovui.

Nuotraukoje: arklų fermos vedėjas K. Denisovas su Orlo veislės ristiūnu „Orazuolu“, užėmusiu pirmąją vietą 1.600 metrų lenktynėse.

L. Morozovo nuotrauka ELTA.

TRUMPAI

Sparčiai tvarko gyvuliams patalpas Rokiškio valst. „Svajonės“ kolūkis. Šiuo metu jau paruoštos arklidės ir karvidės. Jose padaryti pertvėrimai, įrengti loviai, edžios, atlika dezinfekcija. Jau ruošiamos patalpos ir klaušėms. Šių patalpų paruošime daug darbuojasi kolūkio stalius drg. Juškevičius Juozas.

V. Klevinskas

Keturiuos fermos sukomplektuotos Aleksandravėlės valstčiaus „Baršėnų“ kolūkyje. Dabar kolūkis turi 14 karvių ir 8 veršelius, 15 kiaulių ir 30 paršelių, 15 avių, nemaža vištų ir kalakutų. Fermų gyvuliai patalpinti į gerus tvartus, gerai prižiūrimi fermos vedėju.

L. Jovaras

Paskola gavo iš Žemės ūkio banko fermų sudarymui Aleksandravėlės valstčiaus Tiskaus Eduardo vardo kolūkis. Be to, 6 vienateli raguocių priauglio įsigyta kontraktacijos būdu. Kolūkis jau sukomplektavo stambiųjų raguocių, kiaulių ir paukščių fermas. Kolūkis artimiausiu metu įsigys dar eilę gyvulių. Be to, gerai paruoštos patalpos arklų žiemojimui.

Ž. Degutis

vežėjus su arkliais, kurie turi būti atsiūsti į miško ruošos darbus, ir užtikrinti jų savalaikį išėjimą į darbą, nes rudens — žiemos sezono miško paruošę darbų sėkmingumas sprendžiamas daugumoje dabar, sezono pradžioje.

Kiekvienas valstčiaus darbuotojas, kiekvienas miško pramonės ir apylinkės Tarybos darbuotojas, kiekvienas kolūkietis ir pavienis valstietis privalo suprasti, kad miškas — tai svarbiausioji medžiaga, reikalinga liaudies ūkio statybai ir atstatymui. Ji dabar reikalinga mūsų šaliai taip, kaip duona, anglis, metalas ir medvilnė.

Miško iš mūsų laukia šaltes pramonė, statybos, transportas. Miško iš mūsų laukia visų liaudies ūkio šakų darbininkai, kovojantieji dėl priešlaikinio pokarinio penkmetinio plano įvykdymo.

Todėl valstčių vykdomieji komitetai sėkmingesniais miško paruošę darbų pravedimui privalo vesti platų aiškinamąjį darbą, plačiai išsvystyti socialistinių lenktyniavimą tarp apylinkių, kolūkių, o kirtavietėse — tarp brigadų dėl priešlaikinio miško paruošę plano įvykdymo kiekviename kolūkyje, apylinkėje, kad būtų užtikrintas priešlaikinis miško paruošę plano įvykdymas kiekviename valstčiuke.

Rokiškio apskrities DŽD Tarybos VIII-ji sesija

Stomis dienomis įvyko Rokiškio apskrities DŽD Tarybos VIII-ji sesija. Sesijoje taipogi dalyvavo daug kvietintų — apskrities pradinii ir vidurinių mokyklų vedėjų bei direktorių, visuomeninių—politinių disciplinų dėstytojų.

Sesija apsarstė sekančius klausimus:

1. Apie liaudies švietimo darbo pagerinimą apskrityje.

2. Apie LTSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK nutarimo „Dėl gyvulininkystės mėnesio pravedimo Lietuvos TSR“ vykdymą apskrityje.

Pirmuoju klausimu platų, konkretų ir turiningą pranešimą padarė Rokiškio apskr. vykdomojo k-to pirmininkas drg. VOSYLIUS.

Pranešėjas vaizdžiai pavyzdžiais parodė partijos ir tarybinės vyriausybės rūpinimą švietimo reikalais. Jeigu buržuazinės Lietuvos laikais liaudies švietimo reikalas buvo užgaitas, o buržuaziniai vadeivos bijodavo liaudžiai leisti šviestis, prileisti darbininkus ir valstiečius prie žinių įgijimo, tai padėtis iš pagrindų pasikeitė Tarybų valdžios metais. Tarybų valdžia suteikė lietuvių tautai plačiausias galimybes visapusiškai vystyti savo kultūrą, plėsti švietimą, siekti mokslo.

1939 m. Rokiškio apskrityje buvo 68 pradinės mokyklos ir tikrai viena gimnazija su 4.063 bendru mokinių skaičiumi. 1949—1950 m. m. Rokiškio apskrityje veikė 64 pradinės mokyklos, 18 septynetųjų mokyklų ir 6 vidurinės mokyklos. Apskritis mokyklose mokėsi 9.696 moksleiviai. Palyginus su 1948—1949 mokslo metais, moksleivių skaičius padidėjo 701 moksleivių, o palyginus su 1939 metais — mokinių skaičius išaugo daugiau kaip 2 kartus. Metai iš metų didėja asignavimai liaudies švietimui. Taip, pav., 1939 metais smeltonė L. Jva liaudies švietimo reikalams Rokiškio apskrityje išleido, palyginus su dabartiniais mūsų pinigais, tik 1 milijoną 200 tūkstančių rublių, o tarybinė vyriausybė 1949 metams Rokiškio apskrities liaudies švietimo reikalams atleido virš 5 milijonų rublių.

Pranešėjas, atžymėjęs pasiekus laimėjimus keliant apskrities mokyklose mokykmo kokybę, gerinant mokykmo — auklėjimo darbo turinį ir idėjinį — teorinį dėstymo lygį, sustojė ties kai kuriais dar pasireiškiančiais apskrities mokyklų darbe trūkumais. Apskritis pradinėse ir vidurinėse mokyklose yra dar didelis nuostimtis nepažangų mokinių. Pereinatis mokslo metais iš bendro 6.390 skaičiaus prad. m-ly mokinių išleidžiamuosius egzaminus laikė 1.263 mokiniai. Egzaminus išlaikė 1.078 mokiniai arba 85 proc. neišlaikė egzaminų — 15 proc. Juodupės valsčiaus Brizgų pradinėje mokykloje antramečiai sudaro 32 proc. visų mokinių. Kai kuriose apskrities mokyklose pastebimi mokytojų nedrausmingumo reiškiniai. Rokiškio valsč. Vaidlono prad. mokyklos mokytojas Baronas s. m. rugšėjo mėn. savivališkaį praleido 10 pamokų, Obelių vidurinės mokyklos mokytoja Glanbaitė — 12 pamokų. Juodupės valsčiaus Onuško septynetmės mokyklos mokytoja Sešelgytė s. m. lapkričio 14 d. be apskrities Liaudies švietimo skyriaus žinios ir sutikimo savivališkaį išvyko į Rokiškio miestą. Smerkinas reiškinys įvyko lapkričio 14 d. Panemunio valsčiaus Vilkelių pradinėje mokykloje. Tą dieną mokykla visiškai neveikė. Mokytojos Kurpytė ir Kilaukaitė neišeitinai savivaliauja, mokykla ir mokiniais visiškai nesirūpina.

Pranešėjas plačiai sustojė ties disciplinų dėstymo mokyklose klausimais, nurodė eile mokytojų, kurių dėstyme iki galo dar neišgyvendintas formalizmas, apolitiškumas. Juodupės septynetmės mokyklos istorijos ir Konstitucijos dėstytoja mokytoja Balčionaitė savo dėstymo nesurisė su dabartine tikrove. Žemas dėstomųjų dalykų lygis yra Pandėlio vidurinėje mokykloje. Apskritis Liaudies švietimo skyrius nepakankamai kreipia dėmesį į mokytojų idėjinio — politinio lygio kėlimą, į pamokų planavimą. Eilė apskrities mokyklų mokytojų į pamokas ateina nepasiruošę. Tokie reiškiniai dažnai pasikartoja Pandėlio m. pradinėje mokykloje (pas mokytoją Simėnienę), Kazliškio septynetmėje mokykloje (pas mokytojas Kubiliūtę ir Čerškūtę), Rokiškio II vidurinėje mokykloje, Ragelių septynetmėje mokykloje, Rokiškio rusų vidurinėje mokykloje.

Pranešėjas plačiai apstojto ties mokytojų medžiaginų — buitinių ir kultūrinių poreikių tenkinimo klausimais. Dar iki šiol pilnai neįgyvendintas Tarybų Sąjungos Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl kaimo vietovėse dirbančių mokytojų buklės pagerinimo“. Dar 157 mokytojai sandosi butus. Blogiausia padėtis šiuo atžvilgiu yra Obelių, Pandėlio, Južintų ir Aleks-

sandravėlės valsčiuose. Obelių valsčiuje apie 40 mokytojų butus patys sandosi. Ypač blogai mokytojus butais aprūpina Rokiškio m. vykd. k-tas (pirmininkas drg. Januškevičius). Apskritis mokytojai blogai aprūpinami kuru. Kai kurie valsčių vykdomieji komitetai nepatenkinamai rūpinasi mokytojų medžiaginiais — buitintais reikalais.

Pranešėjas griežtai iškritikavo apskrities metodinio kabineto nesėkmingą darbą. Metodinis kabinetas neteikia apskrities jauniems mokytojams reikiamos metodinės paramos.

Pranešėjas nurodė, kad apskritis ir valsčių vykd. komitetai neužtekinai rūpinasi mokyklų reikalais, mažai apsarstė savo posėdžiuose Liaudies švietimo skyrių vedėjų atskaitų, neužtekinai įsigilindavo į mokyklų darbą. Iš 10 apskrities valsčių vykd. komitetų tik 5 savo posėdžiuose svarstė liaudies švietimo klausimus. Rokiškio, Ragelių, Kamajų, Pandėlio valsčių vykd. komitetai švietimo klausimus svarstė paviršutiniškai, be gilios analizės ir teisingų išvadų.

Pranešėjas taipogi smulkiai išanalizavo apskrities Liaudies švietimo skyriaus vadovybės ir inspektūros darbą. Švietimo skyriaus inspektoriat nepatenkinamai vyko savo užduotis, silpnai padeda mokyklų vadovybėms.

Pranešėjas išklė konkrečius uždavinius siekiant pagerinti liaudies švietimo darbą apskrityje.

Platus ir išsamus pranešimas išklė gyvas diskusijas, kuriose dalyvavo 15 žmonių. Su dideliu susidomėjimu sesijos dalyviai išklė mokytojos BALČIONAITES pasisakymą. Ji pripažino kritikaį jos atžvilgiu teisinga ir nurodė tas konkrečias priemones, kuriomis ji mano pagerinti savo dėstymo kokybę, savo idėjinį — politinį lygį.

Deputatas KUPREIŠIS ir Ragelių valsč. vykd. k-to pirmininkas drg. KRISIUKAS kalbėjo apie mokytojų medžiaginų — buitinių poreikių tenkinimą Panemunio ir Ragelių valsčiuose. Miesto vidurinių mokyklų direktoriai JANULIONIS ir STAKĖNAS savikritiškai pasisakė apie esančius kai kuriuos trūkumus mokyklose. Nesavikritiškai nuskaubė sesijoje Rokiškio m. vykd. k-to pirmininko deputato JANUŠKEVIČIAUS pasisakymą. Jis bandė savo apsilėdimą ir nerūpestingumą aprūpinant miesto mokytojus butais suversti kitiems.

Diskusijoje taipogi dalyvavo deputatai MIKALĖNAS, CHMIELEVSKIS, STRUMSKYS ir drg. drg. JOKŠAS, RIMKUS, BALČIUS, GASKA, BŪTKYS, BIELIAKOVAS ir kt.

Pranešimą antruoju klausimupadarė Rokiškio apskr. vykd. k-to pirmininkas pavaduotojas drg. IRETJAKAS. Pranešėjas atžymėjo, kad, vykdant gyvulininkystės mėnesį apskrityje, kolūkiai, tarybiniai ūkiai pasiekė rimtų laimėjimų vystant produktyvią gyvulininkystę. Vien tik lapkričio 1 d. apskrities kolūkiuose buvo organizuota 167 stambiųjų raguocių fermos, 106 kiaulių, 104 avių ir 126 paukščių fermos. Daugumas apskrities kolūkių turi jau po visas 4 gyvulininkystės fermas. Gerai vyko gyvulininkystės mėnuo Rokiškio, Juodupės ir Obelių valsčių kolūkiuose. Kai kurie apskrities valsčių vykd. k-tai, kaip, pav., Južintų, Kamajų ir Ragelių, nepatenkinamai vadovavo gyvulininkystės mėnesio pravedimui.

Pranešėjas kalbėjo apie valsčių vykd. k-tų tolesnius uždavinius vystant produktyvią gyvulininkystę kolūkiuose, apie stambiųjų, sultingų ir koncentruotų pašarų paruošimą, gyvuliams žiemotį patalpų savalaikį atremontavimą ir t. t.

Diskusijoje dėl pranešimo dalyvavo 11 žmonių. Griežtos ir pelnytos kritikos beveik visose diskusijose dalyvavusių pasisakymuose susilaukė apskrities Žemės ūkio skyriaus specialistai, kurie atitruko nuo kolūkių, nepadedą jiems. Dar labiau, Žemės ūkio skyriaus specialistai Jaseckas ir Vaseika net stengiasi panenkuti kolūkiams. Panemunio valsč. vykd. k-to pirmininkas drg. BIELIAUSKAS nurodė, kad valsčiaus vet. gydytojas Chmieliauskas — retas svečias valsčiaus kolūkiuose, savo užduocių nevykdo, „žsiliminėja pašaliniais, smerkiniais reikalais. Diskusijose taipogi dalyvavo drg. drg. VOSYLIUS, MOISEJEVAS, AGEJEVAS, KĀNOPA, ČELKIS, STANKŪNAS, ANDROŠAS, BALEVIČIUS ir kt.

Svarstyti klausimais sesija priėmė plačius ir konkrečius sprendimus.

PAGYVINTI KULTŪROS — ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBĄ

Daugelis apskrities kultūros — švietimo įstaigų — klubų — skaityklų ir bibliotekų darbuotojų aktyviai įsijungė į kultūrinio — masinio darbo gerinimą, savo vadovaujamos kultūrinėse įstaigose praveda platų aiskinamajį bei propagandinį darbą, organizuoja meno saviveiklų ir t. t. Apie tai kalba gaunami iš skaitytojų laišakai.

Apskritis laikraščio skaitytojas L. Juodelis iš Juodupės valsčiaus rašo:

„Kiekvieną dieną Onuško bibliotekoje ir klubo — skaitykloje galima pamatyti susirinkusių jaunimą ar kolūkiečius pasiskaityti knygų ir laikraščių, kultūringai praleisti laisvalaikį. Čia veikia meno saviveiklos ratelis, pradėjo dirbti liaudies universitetas, kurį gavimai lanko kolūkiečiai. Mokytojai Blūdžius Kazys ir kiti — dažnai svečiai klube — skaitykloje, kur kolūkiečiams praveda paskaitas ir pasikalbėjimus įvairiais klausimais“.

Apie tai, kad klubų — skaityklų sieninė spauda atlieka milžinišką vaidmenį stiprinant kolūkius, kovojant dėl visų darbų juose sėkmingo įvykdymo, iš Aleksandravėlės valsčiaus drg. A. Žukas rašo:

„Kraštų klubo — skaityklos leidžiamas sienlaikraštis „Naujosios gairės“ plačiai nušvieta išskirusių kolūkių gyvenimą, jų darbo rezultatus, čia iškelti priešakiniai kolūkiečiai ir griežtai kritikuojami darbe tie, kurie nevykdo duotųjų įjems užduocių. Šis sienlaikraštis žymiai padėjo atsiliekantiems darbe pasitempti pirmaujančių kolūkiečių pavyzdžiu“.

Apie augantį kolūkiečių kultūrinį gyvenimą, apie jų susidomėjimą tarybinių knygų bei laikraščių skaitymu drg. Bajoras iš Panemunio valsčiaus rašo:

„Su dideliu pamėgimu skaito Suvainiškio bibliotekoje esančias tarybines knygas aplinkinių kolūkių vaistiečiai bei jaunimas. Kai kurie nuolatiniai bibliotekos lankytojai, kaip kad Lapininkas Vytautas, Smerketytė Birutė, Kubilius Stevas“.

Tarybinius kino filmus — kolektyvinį kaimą!

Kilnojamiieji kinai vis plačiau aptarnauja mūsų apskrities kolūkius, vis masiškaį kelia dirbančiųjų sąmoningumą, jų kultūrinį lygį. Tačiau kai kuriose vietose bei kolūkiuose kino filmų demonstravimas vyksta gan retai. Apie tai kalba gautieji iš kaimo dirbančiųjų laišakai. Laikraščio skaitytojas drg. G. Daušys savo laiške redakcijai rašo:

„Jau praėjo daug laiko, kai kilnojamas kinas lankėsi Panemunio valsčiaus „Patrioto“ kolūkyje. Kolūkiečiai su nekantrumu laukia atstautančio kilnojamo kino teatro, tačiau jo taip ir negali sutaukti“.

Kad šiame pačiame Panemunio valsčiuje ir kituose kolūkiuose kilnojamas kino teatro tapo retu svečiu, rašo ir kitas kaimo dirbantysis.

Mūsų medžiagos pėdsakais

„UŽTIKRINTI LINŲ KONTRAKTACIJOS IR PARUOŠŲ PLANŲ VYKDYMA“

Tarybinio Rokiškio“ Nr. 128 (737) tilpo vedamasis straipsnis, pavadinatis „Užtikrinti linų kontraktacijos ir paruošimų planų vykdymą“, kuriame buvo atžymėta, kad Rokiškio apskrities linų paruošų kontora nekreipia rimto dėmesio į linų paruošų plano sėkmingą vykdymą.

Pranešu, kad iškeltas straipsnyje faktas yra teisingas. Dėl sėkmingesnio linų paruošų plano vykdymo atidaryti Obeliuose ir Južintuose nauji išvažiujamieji linų supirkimo punktai, kuriuose bus superkami mirkyti, esuakiočiji hny šaudalai

D. TIMOFĖJEVAS, Rokiškio apskr. linų paruošų kontoros direktoris.

Laiku ir tiksliai įvykdyti partines užduotis

Partijos Ragielių valsčiaus komitetas bet kokių politinių — ukinį kampanijų vykdymo metu stengiasi planingai duoti komunistams bei nepartiniais draugams įpareigojimus. Papasakosiu, kaip visa tai pas mus vyksta.

Dar pavasarij, kai tik prasidėjo sėja, visa eilė mūsų valsčiaus kaimų susijungė į kolektyvinius ūkius. „Joniskio“, „Balandžio“, „Artojo“ ir „Kibirkštės“ kolūkiai buvo pirmieji mūsų valsčiuje. Pirmą kartą išėjus kolektyviniam darbu, kolūkiečiams kildavo kai kurių neatskumų, jie pradžioje sutikdavo ir kai kurių sunkumų.

Valsčiaus komunistai kolektyviniam kaimui atėjo į pagalbą. Klekvienas komunistas gavo partines užduotis. Komunistas Siniuskas turėjo išplėsti žemės ūkio artelės įstatų kaimo dirbančiųjų tarpe aiškinimą. Komunistas Agėjevas turėjo mobilizuoti visus žemės ūkio specialistus jaunų kolūkių organizaciam — ukiniam stiprinimui. Konkretūs užduoties gavo ir komunistai Krisiukas, Šmykovas, Jefremenko ir kt.

Drg. Siniuskas sugebėjo suburti stiprią grupę agitatorių iš komjaunuolių, vietos Tarybų deputatų ir mokytojų tarpo.

Komunistas Jefremenko padėjo Sėlynės apylinkės valstiečiams organizuoti kolūkių „Joniskis“, o drg. Krisiukas — „Audrą“ ir „Kovelius“.

DEKSNYS

partijos Ragielių valsč.
k-to sekretorius

Sie draugai ne tik padėjo valstiečiams organizuoti si kolūkius, bet savo praktiškus patarimus lydėjo pirmuosius kolektyvinio darbo žingsnius, saugojo nuo nukrypimų Žemės ūkio artelės įstatuose.

Duonas paruošų kampanijos metu drg. Krisiukui buvo pavesia apylinkių vykd. k-ty darbo kontrolė, tačiau jis savo uždavinį vykdė nepalenkinamai, dėl ko vienu metu ir sušlubavo grūdų paruošų eiga visame valsčiuje, nežūrinti į tai, kad kiti komunistai apylinkėse dirbo gerai. Partijos valsčiaus k-tas apsvarstė drg. Krisiuko nesėkmingą darbą.

Įvykusiame partijos valsčiaus komiteto posėdyje drg. Krisiukas duoda ataskaitą. Pasirodė, kad apylinkių vykd. k-tai neturėjo išdirbtų grūdų paruošoms vykdyti grafikių, operatyvial neduoda vadovams t. t. Drg. Krisiukas gauna tikslus nurodymus šiems trūkumams pašalinti, tačiau praėjus kuriam laikui duonas pristatymas valstiebei vėl sulėtėja.

Sekančiame partijos valsčiaus komiteto posėdyje drg. Krisiukas vėl duoda ataskaitą, iš kurios paaiškėja, kad anksčiau duotieji partijos valstieč. komiteto nurodymai

trūkumams pašalinti nebuvo tinkamai įvykdyti. Dabar drg. Krisiukas, gavęs įspėjimą ir pakartotinus nurodymus, savo uždavinį įvykdė. Tuo pačiu metu žymiai paspartėja ir grūdų pristatymų valstiebei eiga valsčiuje. Šis faktas aiškiai kalba, kad partinių užduočių vykdymas reikalauja nuolatinės kontrolės, be kurios partinės organizacijos įpareigojimai kartais gali pasireikšti tikta popieriuje.

Komunistas Agėjevas duotas partines užduotis taipogi nepilnai vykdė, ko pasekoje valsčiaus Žemės ūkio skyrius, kuriam vadovauja drg. Agėjevas, nepajėgė žengti tokiu pat spartumu, kokiu žengia valsčiaus kolūkių statyba.

Partijos valsčiaus komiteto posėdyje drg. Agėjevas pripažino daleistus savo darbe trūkumus.

Vis dėlto partijos valsčiaus komitetas per mažai kontroliavo partinės organizacijos duotų komunistams užduočių vykdymą, per mažai instrukavo komunistus, gavusius partines užduotis.

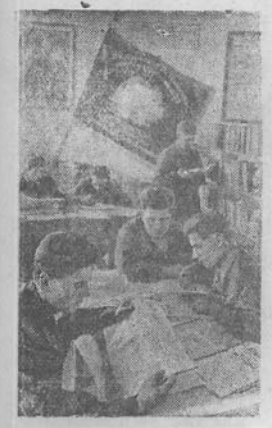
Ateityje partijos Ragielių valsčiaus komitetas, komunistams teikdamas partines užduotis, tuo pačiu žymiai sustiprins ir jų vykdymo kontrolę. Sažiningas partinių užduočių vykdymas ir nuolatinių kontrolė užtikrins spartesnį valsčiaus darbo valstiečių žengimą kolektyvinių ūkių santvarkos keliu į socializmo sukūrimą kaime.

BAKU. Agrochemijos ir žemdirbystės tyrimo institutas prie Azerbaidžano TSR Mokslų Akademijos užimtas naujų tyrimų gamtoje būdų iš naujos lėkanų, skirčių kolūkių laukams, tyrinėjimai.

Nuotraukoje: organinių trąšų laboratorijoje. Priešakyje — mokslinių ekspedicijų vadovai, žemės ūkio mokslų kandidatai S. P. Guselnovas (dešinėje) ir A. D. Mamedovas medžiaga apdorojimo, surinkti rajonuose. F. Seveco nuotrauka.

TASS'o spaudos kiškė

MOLDAVIJOS TSR, Režisorskos MTS latvie VPSCU ir TSSRS Žemės ūkio universitetijos pereinamąjį bandymų vėlavą. Stoties dirbančiųjų kultūringai palaikydami laisvataiki, jų aptarnavimui turimas polišo kambarys. Čia visuomet yra nauji laikraščiai, šachmatai ir kiti lošimai, styginių instrumentai.

Nuotraukoje: polišo kambaryje. Priešakyje mechanikas T. G. Savickis. A. Baltanovo ir P. Lisenkovo nuotrauka TASS'o spaudos kiškė.

MOKYKLINĖ KRONIKA

(Trumpai)

Didžiąją poeštę — Salomeją Nėrį paminėjo ryšium su jos 45-steris metinėmis nuo gimimo dienos Ragielių septynmetės mokyklos literatū būrelis, vadovaujamas mokyto. Juodely.ės. Referatą apie poetės gyvenimą ir kūrybą skaitė Gredeckaitė. V. Ajeris

Pirminės komjaunimo organizacijos susikūrė Južintų ir Ragielių septynmetėse mokyklose. Eilė pažangių jaunuolių ruošiasi papildyti VLKJS narių gretas. G. Lašas

ŽINIOS IŠ KOLEKTYVINIO KAIMO

(Trumpai)

AUGA KOLUKIŲ SKAIČIUS RAGIELIŲ VALSTIČIJE. Neseniai čia susiorganizavo dar vienas kolūkis, pasivadinęs „Kuostių“ vardu. Į kolūkių įstoję 29 Kuostių kaimo valstiečių šeimos. Žemės ūkio artelėi vadovauti kolūkiečiai išrinko drg. Kuosų Antaną. V. Samulis

PLEČIAMOS GYVULININKYSTĖS FERMOS Juodupės valsčiaus „Žvaigždės“ kolūkyje. Čia jau sukomplektuotos visos gyvulių fermos ir paukščių fermos. Gyvulininkystės mėsienio eigoje ypač išaugo kiaulių ir avių fermos. Stropliai prižiūri fermas kolūkiečiai drg. Kasdienė Emilija. J. Žilvitis

Tinkamai sutvarkyti gyvulių priežiūra

Tinkama kolūkių visuomeninių gyvulių priežiūra yra esminė sąlyga gyvulininkystės išvystymo trimečio planui įvykdyti. Daugiausia tenka prižiūrėti jaunas, ką tik gimusias, o taip pat susirgusius gyvulius.

Mažų paršelių sveikam augimui sausas, šiltas ir šviesus tvartas yra būtinas; kitaip nuostoliai nuo mažų paršelių galšimo netšvengiami. Daugiausia paršelių žūsta nuo kiaulių nugulimo arba numyrimo. Svarbiausios mažų paršelių nugulimo priežastys yra šios: per didelis kiaulės nusipenėjimas, jos nerangumas, per ilgai šiaudai kraukti, į kuriuos paršeliai įsiuvėlia, per mažas gardas ir šalotos grindys. Gardas turi būti erdvus; jei asla cementinė, ji turi būti stora, trumpais šiaudais pakraukta, mėšlas gerai išlygintas. Kad kiaulė mažų paršelių nenugulytų, reikia pagal gardo sienas, 15 — 20 cm nuo sienos ir tiek pat nuo mėšlo, prikalti kartis. Tada kiaulė atštreimia ir kartį ir negali atsigulti prie sienos, o paršeliai, palisdami po kartim, išleka nenuspausti. Tačiau šis įtaisymas nevisada paršelius nuo nugulimo apsaugoja, nes kiaulės užgula paršelius ne tik prie sienų, bet ir gardo viduryje. Norint išvengti paršelių nugulimų, reikia 3 — 4 dienas, kol paršeliai sustiprėja, laikyti juos atskirtus krepšyje ar dėžėje. Tik reikią laikyti arti kiaulės, kad ji juos matytų, neatprastų ir ne mažiau kaip 6 — 8 kartus per dieną žindyti. Nakties pertrauka neturi būti ilgesnė, kaip 4 — 6 val. Sutvirtėjus paršeliams, jie paleikiami prie kiaulės visam žindymo laikui.

J. IBENSKIS, LTSR Mokslų Akademijos Žemės ūkio Instituto Gyvulininkystos Mokslinės Tyrimo Stoties mokslinis bendradarbis

Paršiuojasi kiaulė paprastai lengvai, jokia pagalba nereikalinga. Bet prižiūrintis kiaulę žmogus turi visada prie paršiamosim būti, nes paršeliai gimsta gana silpni ir jiems priežiūra reikalinga. Drėgnus, švarius skuduriku nuvalytus paršelius snukius, juos reikia padėti iki paršiamosimos pabaigos ir prikraukti krepšiuok ar dėžę, lengvai pridengti ir laikyti netoli kiaulės. Negyvas paršelius ir nuovales būtina ir tuojau iš gardo pašalinti. Kiaulei nusivalius, paršeliai leidžiami prie motinos žįsti; silpniesiems paršeliams padedama surasti daugiau pieno turinčius spenius. Kartą pamitrus spenius paršeliai palaiko visam žindymo laikui.

Klaidingas įprotis paršelius žindyti prie kiaulės tik 4—5 savaites. Tiesa, jei žindoma kiaulė menkai šeriama, tai ji labai suvargsta. Bet kiaulę tinkamai šeriant, ilgesnis paršelių žindymas kiaulei nepakenkia, o paršeliai labai teigiamai veikia. Pastebima, kad žindymo laikotarpiau kiaulės gyvas svoris žymiai mažėja iki 6 savaičių, vėliau svoris ne tik nemažėja, bet dar augia. Gi paršelių gyvo svorio priaugimas, žindant juos ilgiau kaip 4—6 savaites, žymiai padidėja. Jei pirmuoju žindymo laikotarpiu, t. y. iki 4—6 savaičių, jie per dieną priauga po 150—200 g, tai vėliau, juos

žindant, priauga iki 300 g per dieną. Praktiška nustatyti, kad ilgesnį laiką laikyti prie kiaulės paršeliai, pradėjus laikui juos papildomai šerti, vėliau žymiai geriau auga ir mažiau sunaudoja pašaro vienam kg mėsos pagaminimui. Paršeliams jau nuo 3—4 savaitės, po žindymo, turi būti duodamas papildomas pašaras: šviežias, šiltas pienas ir nemalti miežių grūdai, o vėliau palaipsniui pratinama prie nugriebto pieno.

Pradėdant nuo 3 savaitės pradžios vasarą paršelius reikia leisti kartu su kiaule į užvarą pabėgioti, o jei kiaulės ganomas ir ganykla netoli, tai nuo 4—5 savaičių paršeliai gali būti leidžiami kartu su kiaule ganytis.

Ypatingai reikia žiūrėti ir saugoti paršelius, kad jie nebūtų leidžiami bėgianti drėgname ore ir anksti rytą esant rasai. Žiemą reikia leisti paršelius pabėgioti tvarte.

Gimę veršeliai taip pat reikalingi tam tikros priežiūros. Jei veršelio padėtis gimtuvėje normali ir veršinga karvė buvo tinkamai prižiūriama ir šeriama, veršelis gimsta visada lengvai ir pašalinė pagalba nereikalinga. Gimusio veršelio kvėpavimas prasideda tuoj nutrūkus bambikei. Kad pradėdant kvėpuoti į plaučius nepatektų gleivių, reikia drėgnus skuduru nuvalyti veršelio snukelį ir šnerves. Jei bambikė yra per ilgai nutrūkus, reikia ją patrumpinti iki 4—5 cm ir galą nuvalyti kreolino ar lizolio 3 proc. skiedliniu.

Gimęs veršelis duodamas karvei nulaizyti. Karvė, laizydamas veršelį, nuvalo jį nuo gleivių

ir sužadina smarkesnę kraujo apytaką; nuo to veršelis greičiau sustiprėja. Jei pasitaikė, kad karvė nelaižo veršelio, ar jis gimsta labai silpnas, tai reikia pradžioje veršelį gerai nutrinti sausais šiaudais, o vėliau sausais skuduru. Karvės nulaizytas, sausai nušluostytas veršelis talpinamas atskirame gardelyje. Jei tvartas šaltas, jį reikia pridengti.

Pirmas veršelio maistas turi būti krekėnyus, nes jos pravalo veršelio vidurius. Kurį laiką naujagimiai veršeliai gali būti žindomi, bet galima juos nuo pirmos dienos atskirti nuo karvės. Patogiaus veršelį girdyti atskyrus jį tuojau po apsvėrėšavimo nuo karvės. Įprastai žindyti veršelį karvė, atskyrus jį, kelias dienas esti nerami, sulaukia pieno, o veršelis sunkiai įpranta gerti iš kibiro. Girdant veršelius iš kibiro, reikia žiūrėti, kad būtų švarūs indai ir veršeliams duoti tik šilta, nesugijusį pieną.

Jauni eriukai reikalingi nemažesnės priežiūros, kaip ir veršeliai. Jeigu avis buvo tinkamai šeriama ir ne per riebi, tai eriukai gimsta lengvai ir be pašalinės pagalbos. Eriukus reikia ypatingai saugoti nuo persalimo ir drėgmės.

Po atsivedimo gyvuliai esti nusilpę ir sušilę, ypatingai jei gimdamas buvo sunkus. Todėl reikia žiūrėti, kad tokie gyvuliai neperšaltų, kas dažnai atsitinka esant tvartuose skersvėjui. Taip pat po atsivedimo negalima gyvuliui duoti šilto vandens ir gausiai šerti. Prie didesnio maisto kiekio reikia pratinti palaipsniui. Ypač reikia dabinai, kad tokie gyvuliai negautų apgedusio pašaro.

Veršingos karvės, kumelingos kumelės ir ertingos avys tvarte turi būti laikomos nuo skersvėjų apsaugotoje, šviesioje vietoje. Reikia dabinai, kad jos nesisumdymo tarpduryje, neliești į klampytis ganyklas ir nevaikyti. Pavojinga anksti leisti į ganyklas, kai žolė yra sausai, šerti apšalusius šakniavaisiais ar lapais ir apipelėjusiu bei apipuvusiu pašaru.

Gyvulių sveikatai didelę reikšmę turi judėjimas gryname ore. Žiemą, jei ne per šalta ir nesilpu, reikia leisti gyvulius kasdien pasivaikščioti.

Tvartai turi būti šilti, sausi, pakankamai šviesus, patogiai vedinami.

Prie tvartų reikia įrengti dienardžius, kur gyvuliai išleidžiami pasivaikščioti. Pasivaikščiojimas gryname ore ir saulėje ypač reikalingas augantiems gyvuliams. Ypač svarbu, kad veislinės kiaulės galėtų išsivesti paršus į saulę ir gryną orą anksti pavasarį. Labai gerai tokiose užtvarte įrengti smėlio „plaža“, turėti pavęsi bei vandenį (tik ne dumblą).

Gyvuliams laikyti tvartuose, pagal jų paskirtį, turi būti įtaisytos užtvartos ir gardai. Tvirtus reikia kraukti sausais šiaudais, nes sausi pakratai daugiau sugeria drėgmės ir tvartai esti sausesni.

Gyvuliai turi būti kiekvienu dieną valomi, šeriami ir švariai laikomi.

Kiekvieno kolūkio pareiga įvesti savo gyvulių fermose gerą gyvulių priežiūrą ir sudaryti gyvuliams laikyti tinkamas sąlygas, nes nuo to priklauso spartus visuomeninio gyvulių ūkio išvystymas.

VOKIETIJOS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

BERLYNAS, lapkričio 19 d. Tų laiškų pasikeitimo rezultate buvo pasiekta susitarimas tuo, jog Tarybų Sąjunga sukurs prekybinę aistovybę Vokietijos Demokratinėje Respublikoje Berlyne.

— 1949 m. lapkričio 19 d. Užsienio Reikalų ministerijoje buvo pasiekta laiškas tarp Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos vyriausybės ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybės.

ITALIJOJE PAKELTI MOKESČIAI ELEKTROS ENERGIJAI IR DUJOMS

ROMA (TASS). Italijos vyriausybė nutarė pakelti mokesčius suvartojimui. Konkrečiai, pa padidinti mokesčiai eilė 22 kartus padidinti mokesčiai elektros energijai ir 75 kartus

LIAUDIES DEMOKRATIJOJOS

ŠALYSE

VARŠUVA. Lenkijos darbo žmonės su darbininkų klase priešakyje pasiekė naujus puikius laimėjimus. Trimečio planas liaudies ūkiui atkurti įvykdytas per 2 metus 10 mėnesių.

— Pramonės ministerijos, o taip pat Miško ūkio ministerija ir Laivininkystės ministerija įvykdė planą pagal produkcijos vertę 100,6 proc.

— Žemės ūkyje preliminariniai duomenimis, sėjos planas įvykdytas: kviečių — 105 proc., rugių — 115 proc., bulvių — 106 proc., cukrinių runkelių — 110 proc.

— Planas arklų skaičiui padidinti įvykdytas 103 proc., o stambių raguočių — 123 proc.

ARTILERIJOS DIENOS

MINĖJIMAS

Aple 200 mokslievių ir kolūkiečių stalininės Artilerijos Dieną paminėjo Kamajų. Pranešimą šia proga padarė vietos vidurinės mokyklos mokytojas, buvęs artileristas, drg. Skeitrys Bronius. Be to, minėjime pasisakė eilė artileristų, dalyvavusių Kamajų išlaisvime iš vokiškųjų fašistinių grobių.

V. Kazlauskas

Paskaitą laikė, skirtą stalininės Artilerijos Dienos minėjimui Rokiškio I ir II vidurinėse mokyklose, Didžiojo Tėvynės karo dalyvis, Rokiškio I vidurinės mokyklos mokytojas drg. Žemaitis. Jis ryškiai nušvietė tą šlovingą kelią, kurį tarybinė artilerija praėjo savo gyvavimo laikotarpiu, ypač Didžiojo Tėvynės karo metu.

A. Vėliūnas

„Tarybinio Rokiškio“

Paštas

Drg. V. Žilvitis rašo, kad mineralinėmis trašomis apsirūpina Rokiškio valsčiaus „Nemuno“ kolūkis. Jas kolūkiečiai veža iš Rokiškio geležinkelio stoties. Šiuo metu nemuniečiai turi parsivežę virš 3 tonų župerio ir kalio.

— Apie tai, kad Kamajų m. bibliotekos vedėjos drg. Varskevičienės ir vyr. pionierių vadovės drg. Šarkauskienės iniciatyva buvo suorganizuotas vaikų rytmetis kolūkių „Boševikas“ valstiečių vaikams, praneša drg. J. Rudokaitė. Čia vaikams buvo paskaita apie V. I. Leniną, praista eilė žaidimų.

— Sparčiai vykdo dirvų arimą, — rašo drg. A. Lingaitė, — Juodupės valst. „Paušpės“ kolūkis. Tarp kolūkiečių išsivystė gyvas soclenktyniavimas. Sparčiuoju darbu pasižymi drg. drg. Kanopa Viktoras, Ginotis Jonas ir Muralis Adolfas.

— Apie arimo darbus taip pat rašo drg. A. Narauškas, fiurodydamas, kad Obelių valsčiaus „Zarinkiškio“ kolūkiu valstiečiai, įtemptai dirbdami, jau pilnai įvykdė skirtą dirvų suarimo planą iš rudens. Čia energingai dirbo kolūkiečiai drg. drg. Skvarnavičius Kazimieras, Talutis Petras ir kt.

Drg. J. Kazlauskienė praneša, kad Kamajų valst. Salų apylinkės pirminės komjaunimo organizacijos sekretoriaus drg. Tereškevičienės iniciatyva buvo sutvarkytos vietinės žuvusių tarybinų karių kapinės. Sutvarkant kapines stropiai dirbo drg. drg. Jurkaitė Janė ir Žvirblytė Elena.

KRASNODARO KRAŠTAS. Tarybinis ūkis „Sodas — gigantas“ šiemet atšymi savo 30 metų jubiliejų. Virš 2.000 ha užima šio ūkio sodų masivai. Tarybinis ūkis iš metų į metus gauna aukštesnius derlius.
Nuotraukoje: tarybinio ūkio nuosavo konservų fabriko stachanovinė A. Safronova (iš kairės) ir E. Antomenko nutima gatava produkciją nuo konvejerio.
A. Fatšjevo nuotrauka
TASS'o spaudos klizė

Trumpi pranešimai

— Anglijos transporto ir ne kvalifikuotų darbininkų profesinės sąjungos generalinis sekretorius Dikinas gavo iš tos profesinės sąjungos Liverpulio komiteto griežtą atkirtį. Komitetas vienbalsiai pritarė rezolucijai, smerkiančiai profsąjunginio biurokroto Dikino diktatoriškus veiksmus: Dikinas išsiuntinėjo vietinių organizacijų sekretoriams aplinkraščių, kuriame siūlo ignoruoti rezolucijas, raginančias panaikinti draudimą komunistams užimti vadovaujančius postus profesinėje sąjungoje.

— Visoje Prancūzijos teritorijoje pradėjo streiką bankų tarnautojai, dalyvaujantys visuotinės darbo konfederacijos ir krikščioniškųjų darbo žmonių konfederacijos profsąjunginėse organizacijose.

— Bolonijoje (Italija) įvyko Tarpautinio chemijos pramonės darbininkų profesinių sąjungų susivienijimo (PPF) gamybinio

skyrusio) laikinojo organizacinio komiteto posėdis. Komitetas nutarė 1950 metų kovo 12 — 15 d. d. Budapešte susaukti Tarpautinio chemijos pramonės darbininkų profesinių sąjungų susivienijimo steigiamąją konferenciją.

— Pchenjane ir visuose Šiaurės Korėjos provincijų centruose įvyko iškilmingi posėdžiai, skirti Pasaulinei jaunimo dienai. Posėdžiuose buvo priimti sveikinimai draugui J. V. Stalinui.

— Telepres-o agentūros pranešimu, vienas pagrindinių Amerikos finansų ministro Sniderio apsilankymo Japonijoje tikslų yra — „apsvarstyti“ jenos devalvacijos klausimą.

— Laikraščiai praneša apie didelį gaisrą Suomijoje, kuris įvyko „Krelton-vulkan“ latvų statykloje Turku mieste. Gaisro padaryti nuostoliai siekia 2 — 3 milijonus marčių.

(TASS-ELTA).

Sportas

KOMANDINĖS ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

Prasidėjusios Rokiškio I vid. mokykloje komandinės šachmatų pirmenybės tęsiasi toliau. Gerai pasirodė jaunas šachmatininkas drg. Mickys, laimėjęs prieš Nemeikšį (XI a. t.).

Po dviejų ratų pirmauja X a. kl. komanda, surinkusi 5 taškus ir turinti vieną atidėtą partiją. Po jos seka X kl. komanda, turinti 5 taškus iš 6 galimų, VIII kl. su 3 1/2 taško iš 5 galimų ir VII a. kl. su 3 taškais iš 6 galimų.

D. Poška

JUMORISTINIS APSAKYMAS

NELOJALUS KLASIKAS

Dar niekuomet niekas nematė Džonsono — stamblos Londono leidyklos „Gaubyly“ direktoriaus — taip blagai nusiteikuso. Visa tai prasidėjo nuo telefoninio skambinimo iš amerikiečių pasitvirtinti buv. Džonsonas iki šio laiko negalėjo užmiršti scenos, kurį įvyko vyriausiojo direktoriaus kabinete. Pirmasis direktoriaus klausimas tiesiog prirenkė redaktorius:

— Ar skaitėte, jūs, pusgalvi, „Deili meil“? Ir ar klausote jūs Bi—Bi—Si transilacijų?

— Žino—m—m—a, — mikčioldamas pratarė Džonsonas, visuomet pasizymėjęs rentabliomis nuolaiomis ir privačiuose pasikalbėjimuose ne kartą parėškęs mintį, jog pasaulio ateitis priklauso anglosaksams.

— Tad kodėl jūs pasirašėte spaudai šią nesamone? — ir vyriausias direktorius sviedė Džonsonui į veidą vos išėjusį tomą paskutinio leidinio veikalų rašytojo, visų gerbiamo Anglijoje ir už jos ribų.

— Atverskite 222-ąjį puslapį ir skaitykite garsiai, jūs avigalvi! — neįstare, bet sugargalavo vyriausiasis direktorius.

Šiame puslapyje prasidėjo šėstioliktasis skyrius, kuriame buvo pasakojama apie tai, kaip kažkoks misteris Martynas, kilęs anglas, apleidė greitai gijus lėtinįjį paštinį - kelelinį laivą „Sraigtas“, laimingai išsilaipino Jungtinių Valstijų žemėje, Niujorko mieste.

B. Stepanovas

Džonsono veidas pasidengė lipniū šaltu prakaitu. Perbėgdamas žvilgsniu puslapiu no puslapio su tokia meile jo išleistas knygos, jis suprato tik viena: jos autorius seniai laikas stoti prieš antiamerikinę veiklą tiri komisijsą.

„Ir ties pat laimes žemės slėnia, — pradėjo skaityti Džonsonas, — viešpatavo lengvas susijaudinimas: dieną prieš tai buvo išrinktas naujas aldermanas (tokiais atvejais partijos dvasia visuomet pasireiškia su ypatinga jėga), ir pralaimėjusio kandidato draugai, palaikydami nuomones ir rinkimų laisvės principus, rado būtinu išlaistyti keliems subjektams rankas ir kojas, o labiausiai nekenčiamam priešui apkaptoti nosį, ir šiuo tikslu ilgai ji valke po gatves.“

Laikraštininkų legijonai klykė įvairiais balsais:

— Štai šiandieninis „Niujorko vandenietikio vamzdžio“ numeris, — rėkė vienas. — „Niujorko žmogžudys“! „Niujorko naminis šnipas“! „Rytinis seklys“! „Niujorko seklys“! „Rakto skyklės Niujorko korespondentas“! „Štai visori pėliški laikraščiai! Pilna ataskaita apie vakarykštį patriotinį judėjimą! Paskutinės žmogžudystės, — akių iškapojimas, — įvykusios Alabame, smulkmenos! [domi dvi kova peliiais Arkanzase! Įvairios politinės, komercinės ir pasaulietiškos naujlenos.“

Šioje vietoje vyriausiasis direktorius Džonsonas nutraukė: — Jūs suprantate, į ką čia daroma aluzija ir apie ką eina kalba?..

Už uždarų vyriausiojo direktoriaus kabineto durų jau šešta valenda vyko posėdis, dalyvaujant literatūros ir politijos švyturiams. Buvo kalbama apie idiotiškumą autorius, išjuokiančio „racionalią laisvę“ Amerikoje, kuri stovi „žmogiškosios civilizacijos priešakyje“.

— Jis tikrai pažūrėkite, kaip jisai šaiposi iš amerikiečių svetingumo, kuris plačiai žinomas visam pasauliui, kaip jis aprašinėja perkeltųjų asmenų atvykimą į Ameriką! — piktnosį vienas.

„Lūdną vaizdą sudarė šie žmonės, išsidėstę kartu su guoliai ir skryniomis tiesiog ant plikos žemės ir po atviru dangumi; apie šalį, kur jie atvyko, jie žinojo tiek pat maža, kiek žinotų, jei būtų nukritę nuo kitos planetos...“ (225 psl.).

Romane buvo scena, kurioje buvo aprašytas romano herojas apsilankymas laikraščio „Niujorko padauza“ redakcijoje. Čia romano herojus už seno sutrūnelusio stalo pamatė kažkokią figūrą, plunksnos nuogruauza burnoje ir didelėmis žirkliėmis dešinėje rankoje, kurią herojui pristatė, kaip „karo korespondentą“. Šis korespon-

dentas šūkavo: „Ant laisvės aulpinu turi smikti kruvinos aukos“. Tardamas žodį „kruvinos“, jis perversiančiai spraktelėjo žirklemis, tartum jos taip pat su prauto kraujo reikšmę ir atskyrė šio kanibalo pažūras nuo kitų žmonių pažūrų.

— Autorius drįsta kritikuoti amerikiečių spaudos nepriklausomybę ir dorovinį vertingumą! — suriuomavo vyriausiasis direktorius. — Jam, matote, nepatinka, kad daug tūkstančių amerikiečių tolimi nuo nepriklausomybės ir daro tai, ko jie visai nenorėtų daryti!

Paskutiniu buvo svarstoma sekanti ištrauka:

„...Doleriai; rodos, šiame žodyje susijungė visi jų rūpestiai, viltys, džiaugsmai, simpatijos, dorybės ir visuomeniniai santykiai. Koki atsitiktiniai elementai neįsiterptų į nejudrią pašnekėsio gilją, doleriai juos rišdavo ir tvirtindavo, tartum cementas, su kitalis. Žmonės, poelgiai — viskas buvo sveriamas pinigais; pats gyvenimas parsiduodavo ir buvo vertinamas doleriais, tartum varžytynėse, — kas daugiau duos. Po doleriu didele pagarbą naudojosi mokiėjimas įsigyti jų. Kuo daugiau nereikalingo balasto — garbės ir teismo — metė žmogus už savo gyvenimo laivo borto, juo daugiau jam likdavo vietos doleriams. Vietoje prekybos — nepalaujamais melais ir apgaulė! Vietoje tautinės vėlavos — purvinai skarmalal! Menka nelaimė, jei gu ją kiekvieną dieną vis labiau ntekina, nuplėsdami nuo

jos žvaigždę po žvaigždės, tartum antsiuvusiu nuo nubausto kareivio pečių! Kas jiems vėlavai Svarbiausia — doleriai!“

— Tai, tur būt, teisinga, — baikiškai pastebėjo Džonsonas, bet tučiuolau užsikirto, išvydęs anglių karinės žvalgybos poskyrio Nr. 7 vado rūstų žvilgsnį.

Aple tolimesnė eilą pasilieka pasakyti nedaug. Naujas pilnas ...Carlo Dikeno rinktinių raštų leidimas išėjo be aštunto tomo, kuriame buvo patalpintas teisingas apsakymas apie „Gyvenimą ir nuotykius Martyno Cezivito“, esančio garbingesniu angliu, negu kai kurie jo palikuonys.

Kalbama, jog, amerikiečių pasitvirtinai pasilieka, greitai bus sukurtas specialis komisijsa anglių klasikų lojalumui tirti.
(„Ogoniok“)

Atsakingas redaktorius
A. Faiblummas

Pranešama, kad laikotarpyje š. m. gruodžio mėn. 1-12 d. a. visos prekybinės, gamybinės ir turtinės kooperacijos artėles privalo išsistinti patentus veikiantiems gamybinams bei prekybinams taškas dėl jų veiklos teisinio imo 1950 m.
Už neišdėmą nurodytu laiku pateikti bus atsakingi imoniu vadovai ir vyr. buhalteriai.

BUTKYS,
apskr. Finansų skyriaus
vedėjas